

Aan de gemeenteraadsleden en wethouders van het CDA

Betreft: nieuwe Wet Werk en Bijstand

Rotterdam, juli 2003

Geachte mevrouw, mijnheer,

Landelijke politiek moeten we overlaten aan de mensen die daarvoor gekozen zijn; wethouders en raadsleden moeten zich bezighouden met de plaatselijke politiek. Dat is een constatering die wij, SP-wethouders van Sociale Zaken, graag onderschrijven. Maar we zeggen er meteen bij, dat er volgens ons situaties zijn waarin plaatselijke politici de morele plicht hebben zich wél met de landelijke politiek te bemoeien. En de invoering van de nieuwe Wet Werk en Bijstand is er daar één van.

Wij zijn erg bezorgd over de gevolgen van de nieuwe wet voor de mensen die het 't minst getroffen hebben in onze samenleving: de mensen die afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering.

De nieuwe wet heeft als uitgangspunt dat werk boven inkomen gaat. Daar zijn wij het helemaal mee eens. Wie kan werken, heeft ook de plicht dat te doen. Onze zorg betreft de wijze waarop de regering dat wil bereiken. Het heeft er veel van weg, dat ze als middel hanteert het verregaand uitkleden van de bijstandswet. 'Als de bijstand maar onaantrekkelijk genoeg is, gaan de mensen wel werken', lijkt de redenering van de regering te zijn. Onze ervaring is dat de een grote meerderheid van de mensen die een bijstandsuitkering ontvangen, geen andere mogelijkheden hebben. Versoberen van de bijstand betekent voor hen een onvermijdbare verlaging van een toch al te laag inkomen. Verbieden van categoriale bijstand en aanvullend gemeentelijk minimabeleid, afschaffen van de vrijlatingsregels, ontkoppelen van de lonen en uitkeringen: ze tasten allemaal de bestaansmogelijkheden van bijstandontvangers aan. Daarnaast zijn er de voorstellen die de persoonlijke vrijheid van de bijstandontvangers aantasten, die ons zorgen baren. De verplichting voor mensen van 57,5 jaar en ouder en voor alleenstaande ouders met kleine kinderen om werk te gaan zoeken bijvoorbeeld, de omzetting van het begrip 'passende arbeid' in 'algemeen geaccepteerde arbeid' en de verplichting om –tijdelijk—werk met behoud van uitkering te accepteren.

Aanpassing van het wetsvoorstel ligt volgens ons zeer voor de hand; vooral waar het gaat om behoud van het categoriale armoedebeleid. Uit tal van gemeenteraden horen wij dat het draagvlak om dit af te schaffen volledig ontbreekt. Het is voor gemeenten immers het minst bureaucratische systeem om maatwerk te leveren en voor de bijstandsgerechtigden het meest **respectvolle**. Bij categoriale verstrekkingen hoeven zij zich niet steeds te verantwoorden en worden zij meer in hun waarde gelaten. Bovendien leidt het wegvallen van categoriale verstrekkingen in combinatie met de beoogde bezuiniging van 150 miljoen op het minimabeleid voor gezinnen op bijstandsniveau tot een financiële aderlating van 300 tot 400 euro per jaar.

In veel gemeenten –wellicht ook die van u – wordt momenteel driftig gestudeerd op mogelijkheden om de Wet Werk en Bijstand op dit punt te omzeilen. Is het dan niet veel verstandiger er nu bij de regering en uw fractie in de Tweede Kamer op aan te dringen het wetsontwerp aan te passen?

Wij zullen op allerlei manieren –samen met de raadsfracties van de SP—onze bezorgdheid overbrengen aan de regering. De belangrijkste aanpassingen die wij voorstellen, houden in:

- Geen bezuinigingen op de budgetten; juist extra investeringen in het reïntegratiebudget in deze tijden van recessie
- Geen bezuiniging op de bijzondere bijstand en handhaving van het categoriale beleid door gemeenten
- De huidige vrijstelling van arbeidsplicht handhaven voor de ouder met een volledig verzorgende taak voor kinderen onder de vijf jaar en voor personen van 57,5 jaar of ouder.

Met deze brief verzoeken wij u óók contact op te nemen met de regering en uw fractie en óók te pleiten voor aanpassing van het wetsvoorstel, zodat het minder bedreigend wordt voor de mensen die aangewezen zijn op een bijstandsuitkering. In raadsdiscussies komen de zorgen van vertegenwoordigers van uw en onze partij over de positie van bijstandsontvangers verrassend vaak overeen. Nu is het hét moment om iets met die zorgen te doen. Eind augustus/begin september zal de Tweede Kamer besluiten over de nieuwe wet. Uw visie en voorstellen tot wijziging kunnen –als ze massaal overgebracht worden—een wezenlijke rol spelen in het debat. Grijp die kans. In het belang van de mensen die op uw steun aangewezen zijn.

Met vriendelijke groet,

Namens de SP-wethouders Sociale Zaken en Minimabeleid,

Willem Bouman (Doesburg)
Henk van Gerven (Oss)
Emile Roemer (Boxmeer)

Jan Burger (Culemborg)
Klaas Overdijk (Brunssum)